

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

☆
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETÉSEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A szürke hétköznapok.

Kassa, szept. 12.

Ünnepek mámorában ringatózik az ország, itt is, ott is ünnepelnek. Előkerül a párduckacagányos diszmagyar ruha, a gondosan kivastalt frakk, cylinder, a kócsagtollas kucsmák festői sokaságában s kirepül a trikolor is, akad bőven babér, fenyőfűzér s az ünnep mámorában elfeledkezünk minden másról. Ünnep előtt hetekig a rendezés, ünnep után hetekig az elért siker foglalkoztatja az elméket s a szürke hétköznapok futnak-szaladnak, anélkül, hogy valami céltudatos munka nyomát árulnák el maguk után.

Igy van ez szerte az országban. Kivételt nem képez ez alól Kassa sem. Pedig volna a szürke hétköznapoknak gyönyörű munkaprogramja, olyan mely ünneppé avatná elért eredményeivel a diszmagyar ruhák pompája nélkül jelentkező, egyszerű kalendáriumi napokat. Például foglalkoznának csak kevéssé a drágasággal, Rettentő az élet Kassán. A piaci árak az élelmezés költségeit elviselhetlenné teszik. A lakásbérek a fővárosi árakkal versenyre kelnek. Ruha, szórakozás, már luxus számba megy, a közepes jövedelmű ember áldja sorsát, ha van hová munkától fáradt fejét lehajtani s ha tellik a napi élelemre. Az uri nyomorúság Kassán szédületes. Emberek, kik társadalmi állásuknál fogva kénytelenek nagyobb lábon élni, a kuliszák mögött ádáz harcot vívnak az anyagi gondokkal. A kereskedő panaszkodik, hogy nincs forgalom, az iparos a kevés megrendelés fölött siránkozik, a hivatalnok vágyainak Mekkája egy kis fizetési pótlék, vagy hivatali munka után valami mellékes kereset, a vállalkozót a sztrájkok anyagi romlásba kergetik, a vendéglőkben tátongó üresség, kávéházi szórakozásra sem tellik — és ez így megy tovább közbe-közbe, a panasz általános a nagy szegénység miatt.

Pénz! Ez ma a gondoktól terhelt családapa rohanó lépteinek végcélja,

a bankok várótermében jó kezesek fölött tippelnek az emberek, mialatt odabenn a cenzurában a benyújtott váltók fölött dönt a szigorú igazgatóság, rövid kölesön, hosszabb kölcsön, árverések kitalálása, hitelezőkkel folytatott alkudozás, könyörgés, ez a mai kassai élet képe. Szegény ez a város, hiába tagadná bárki, érzi a szegénységet, akinek csak dolga akad a nagyközönséggel.

Nos itt a hétköznapok gyönyörű munkaprogramja. Tessék Kassán az arra hivatott tényezőknek elviselhető gazdasági helyzetet teremteni. Az új regime alatt az adó felszökött, a megélhetés nehezebbé vált, hol ezzel szemben a polgárok életének megkönnyítésére irányuló csak egyetlen töre vés is. Tessék megnevezni. Mi nem tudunk róla. Vásári szabályrendelet nek elavult, az élelmi piac mizériáinak megszüntetésére száz mód kínálkozik nem tesznek azonban semmit. Élénkebb fogalmat pedig csak az élelem olcsóbbá tétele eredményez. Ha a gyomor kielégítése után marad valami felesleg, a forgalom medrébe jut.

A hivatalos tényezőknek nem gyökerén kell kezdeni a baj orvoslását, ha elmulasztják, hiába való a beköszöntő beszédekben elhangzott szépen szóló közgazdasági program igéretekből meg nem élünk, aki jól érzi magát Kassán, az csak egy rideg, komor ur — a végrehajtó!

Az általános választói jog.

Andrássy készíti a reformot.

Nyilatkozat a bécsi „Zeit“-ban.

Az általános választói jog az aktuális politika sarkpontja. Sokat vitatott kérdés, a publicisztikának legkedvesebb témája, minő lesz ez a reform, melytől Magyarország mai elavult társadalmi rendjének teljes fölfrissülése várható. A korszakalkotó reform megvalósítására teljes odaadással készül a kormány, hogy a törvény a reakciónak legki-

sebb árnyalatát is mellőzni fogja, erre garanciát nyújt Wekerle, a liberális haladás hajlandóságáról ösmert államférfiu.

A Wekerle kabinetből nem jöhet a parlament elé olyan törvény, mely a reakció felé bandzsaltana sanda szemmel, aki az egész konzervatív táborral szemben keresztül vitte az egyház politikai reformot, a polgári házasság törvényét, az a Wekerle, a választói törvény megalkotásánál sem tudja magát megtagadni.

Korai és rosszhiszemű tehát azon elenséges híresztelés, mintha az általános választói jog, radikális lélettől lesimitva kerülne majdan a parlament elé. Ez a hangulat-keltés koránt sem árthat a kormány vállalat kötelezettségei legfontosabb pontjának, bizvást hiheti az ország, hogy a reform becsületes, minden részletében modern, a haladás szellemétől áthatott lesz.

Apponyi Albert gróf jászberényi beszédeben is részletesen foglalkozott a választói jog reformjáról. Kijelentéseiben bizvást megnyugodhatott az ország közvéleménye. Most ujabban Andrássy Gyula gróf belügyminiszter nyilatkozott a választói jog reformjáról a bécsi Zeit munkatársa előtt. Kijelentette, hogy a reakció vádjával illetni egy olyan kormányt, melynek Wekerle az elnöke, neveltséges dolog, olyan ez a vád, hogy saját személyét is feloldva érzi az alól, hogy feleljen reá. Elmondta Andrássy azt is, hogy a belügyminiszteriumban serényen folynak a választói jog reformjára vonatkozó előkészítő munkálatok. A Wekerle kormány vállalta, hogy kidolgozza a reformot és keresztül viszi es ennek a kötelezettségének eleget is fog tenni. Ezek Andrássy szavai.

A politikai világ nagy érdeklődéssel néz különben Andrássy szeptember 18-iki kassai politikai beszéde iránt. Általában az a nézet, hogy Andrássy részletesen fog nyilatkozni a választói reformról s kijelentéseivel megcáfolja mindazon alaptalan ráfogásokat, melyek a nemzeti kormány hazafias működését ellenséges szemmel kísérő oldalról, az utóbbi időben felhangzottak.

A birói függetlenség.

A reform 12 pontja.

A szegedi birák és ügyészek a szegedi törvényszék területén levő birák és segédszemélyzet bevonásával vasárnap gyűlést tartottak, amelynek célja a birói függetlenség, mint egyik alkotmány-biztosíték, erkölcsi és anyagi föltételeknek biztosítása.

A birák és ügyészek méltán zugalódnak, minden panaszuk tökéletesen jogosult. Az állam valóban méltatlanul bánik velök.

SZTUDINKA SZILÁRD mérnök Kassa

Műszaki iroda és mintaraktár:

Fő-utca 85. szám. (Andrássy-udvar.)

Műhely: KOVÁCS-UTCA 20. SZ.

Vizvezeték, csatornázás, clo- settek, fürdőszobák, szivattyu- és VIZMŰVEK berendezésére.

Költségvetést díjtalanul készíték.

Nagy munkaterhet ró rájuk, erkölcsi integritásuk szeplőtlenességét követeli tőlük, az igazságszolgáltatásban pedig részrehajlatlanságot. A bírói függetlenség ezzel szemben csak papíron van meg; a legutóbbi szomorú politikai viszonyok igazolták ezt. Elmozdítani ugyan nem lehet a bírót, de mellőzni, a megérdemelt előléptetésből kirekeszteni, a vagy szekaturákkal nyugdíjba küldeni a legjobb bírót is lehet Magyarországon. Ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát vitatták meg a tegnapi tartott értekezleten, amelyet az ott elhangzott beszédek tartalmassága s a hozott határozatok alapossága egyaránt nevezetesen jelentőségüvé avatott.

A gyűlésen a bírósági reformok irányát és célját 12 pontban határozták meg. Ezen pontokat közölni fogják az ország összes bírósáival. Végül a gyűlés azon határozott meggyőződésének, illetve kívánásának adott kifejezést, hogy különösen az első folyamodású bírák javadalmazásai kielégítő emelésre, mely részben akár a felsőbb fokú bírói állásokhoz, akár a többi más szolgálati ágakhoz viszonyítva, a legutóbbi ideiglenes rendezés a legkevesebbet tett, sőt a bírói állást fizetés tekintetében valósággal lefokozta. Ugy alkotmányjogi mint igazságszolgáltatás szempontjából a legsürgősebben szükséges és az első folyamodású bírák munkakedvének csökkentése nélkül, már tovább nem halasztható.

Iparkiállítási séták.

A magyar ipar ismertetése.

A kiállításon meglepő szépen látjuk képviselve a textilipart, a vasipart, s az élelmiszeripart.

Vizy Domokos egy egész termet befoglaló kiállítással lép a közönség elé. Amit bemutat, az a hazafias magyar kereskedő dicséretét zengi. Csemege cikkek oly gazdag változata látható gyűjteményében, hogy megnyugvással konstatálhatjuk a kereskedő, ha magyar áruval akarja üzletét felvirágoztatni, ez semmi nehézségbe nem ütközik. Tudvalevően, a Vizy Domokos csemegeüzlete a legnagyobb Kassán. És mit látunk, ez a derék magyar ember üzletének javát magyar termékekkel szereli föl. Konzervek, borok, likőrök, sajtok, cukorkák, szeszes neműek, háztartási cikkek, mind mind magyar készítmények. Szinte a szépen, izlése- sen összeállított tárgyak halmaza, eleven cáfolatként hat, azon kitérő frázisra, hogy nincs magyar ipar, a kereskedő kénytelen külföldre fordulni. Dehogy kell külföldre menni. Vizy mindent megtalál ebben az országban, amit előkelő és finnyás izlésű közönségének igénye követel. Tessék tőle példát tanulni s nem kell francia pezsgő, francia konyak, olasz bor, külföldi csokoládé, osztrák gyertya, külföldi konzerv. Van ebből bő választék Magyarországon is. Kereskedőink számára lelkesítő példa a Vizy Domokos kiállítása.

A magyar gépiparnak nevel tanult, kiválóan képzett munkatársakat a kassai felsőbb ipariskola. Szemnek talán csinosabb a textil ipar, mint a szoba komor gépmo- delljei. De ha elgondoljuk, hogy munka könnyűsére hajtott vasból, vagyis a gépektől várjuk mi iparunk versenyképességét, a jövőnek biztató reménységét ébreszti bennünk a felsőbb ipariskola kiállítása, hol elmés gépmo- dellektől kezdve szerszámokig az ipar- nevelés nagyszerű képét látja a szemlélődő. (Folytatjuk.)

Előfizetőinket, akik hátralékban vannak, tisztelettel kérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére, hogy a lapküldés fennakadást ne szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

— **A nemzet hőseinek — a nemzet napszámosai.** Ezzel a szép felirattal a kassai községi tanító testület nevében Sudy K. János igazgató hatalmas babérkoszorút helyezett a 48-as vörössipkások szobrára. Tudósításunk nagy anyagából tollhíba folytán kimaradt ez a szép mozzanat s ma készs- séggel kipótoljuk.

— **Puky Endre dr. pohárköszöntője.** Andrassy Gyula gróf kassai programbe- széde alkalmával az esti közvacsorán az eredeti megállapodástól eltérően nem dr. Rakovszky Endre főispán, hanem dr. Puky Endre alispán mond pohárköszöntőt.

— **Kossuth a függetlenségi politikáról.** Kossuth Ferenc cikket írt a „Bácsmezei Függetlenség”-be, amelyben érdekes kijelen- téseket tesz a függetlenségi párt ellenségei- ről. Kossuth cikkében azt írja, hogy a koa- licció összes ellenségei s némely nyugtalan szellemek azon dolgoznak, hogy helyes utjáról eltereljék, lecsábítsák, leszállmazzák, legyanusítsák a függetlenségi pártot. De a párt azért nyerte meg az ország bizalmát, mert tudta és tudja, hogy mit beszélnek azok, kik a pártot azzal vádolják, hogy elvein csorbát ütött. Kossuth ezúton kitar- tásra hív föl mindenkit.

— **Uj hírlapok.** Budapesten legköze- lebb négy napilap fog megindulni. Kristóffy József volt belügyi ügyvivő alapít politikai napilapot, az új organum címe lesz: „A Korbács”. felelős szerkesztője Molnár Már- ton. Politikai napilapot indít Vázsonyi Vil- mos „Szabad Polgár” címmel Csergő Hugó felelős szerkesztése alatt. Sándor Pál ország- gyűlési képviselő az önálló vármegye ér- dekében, a magyar kereskedelem fejlesztése céljából szintén politikai napilapot alapít. Irodalmi és gazdasági hetilapot fog szerkesz- teni Horvát Elemér, a Budapesti Napló volt munkatársa „Nemzeti Allam” címmel.

— **Apponyi terve.** Pozsonyból jelentik nekünk, hogy Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyszabású szociálkultúrát ujtásokat tervez, amelyeket már a jövő évi költségvetés keretében meg akar valósítani. Többek közt Pozsonyban az odaváló munkásteleppel kapcsolatosan nagy állami minta-népiszkolát akar létesíteni ingyen oktatással, valamint színházat alapi- tani a felnőtt munkások szemléltető okta- tására.

— **A rendőrök és tűzoltók drágasági pótléka.** A közérdek valóságos párái Kas- sán a rendőrök és a tűzoltók. Kis fizetésük mellett teljesített szolgálatuk folytonos élet- veszélyvel jár s ráadásul mire előrege- nek, a munkát nem bírják, nyugdíjuk sincs. A közgyűlés a nehéz viszonyok élő rendőrök és tűzoltók számára fizetésük arányában 10 százalék drágasági pótlékot szavazott meg. Hónapok múltán most érkezett le az erről szóló közgyűlési határozat belügyminiszteri jóváhagyása s a napokban már az ez év januárjától számítva drágasági pótlékot ki- utalja a rendőrök és tűzoltók számára Eder Ödön polgármester.

— **A vörössipkás zászlóalj pecsét- nyomója.** Érdekes és becses ereklyét aján- dékozott a kassai muzeumnak Dobieczky József nyugalmazott honvédkapitány ezredes. A mai napon átküldötte Eder Ödön polgár- mesterhez a 9-ik zászlóalj eredeti pecsét- nyomóját azzal a kérelemmel, hogy az ereklyét helyezze el a kassai muzeumba. Eder Ödön az adakozó kívánásának még a mai napon eleget tett.

— **Hideg őszi idő.** Az őszi idő ma beköszöntött Kassán. Hideg, sűrű eső esik reggel óta, a levegő nagyon lehűlt. Felöltő nélkül járnunk se lehet az utcán. Az időjárás az egész felvidéken hűvösre fordult. A fű- rők utószezonja oda van.

— **Elhunyt szobafestő.** Stefancsik Já- nos kassai szobafestő 45 éves korában hir- telen elhunyt. Halálát özvegyén kívül hét árvája siratja.

— **Surányi visszament Kaposvárra.** Surányi Karoly főgimnáziumi tanár, a Maró Gergely álnév alatt megjelent „Politikai Ka- lendárium” című hazaáruló szennyirat szer- zőjét, a kultuszminiszter tudvalevőleg a bárt- fai algimnáziumhoz helyezte át. Bártfán a hazafias tanári kar kijelentette Surányi Maró előtt, hogy vele együtt csak úgy szolgálnak, ha elkövetett súlyos vétséget szánva-bánva, igyekeznek becsületes utra térni s arra töre- kedni, hogy hazafiságához többé szó se férhessen. Surányi azonban dacosan azt felelte, hogy most is az, aki volt s amit írt, azt ma is föntartja. Erre az igazgató, a tanári kar nevében kijelentette, hogy vele együtt nem lesznek s mindnyájan áthelye- zésüket fogják kérni. Maró Gergely visz- szament Kaposvárra s itt rontja a levegőt, míg a miniszter döntené fog ez ügyben.

— **Vizbefult joghallgató.** Walther Emil joghallgató, néhai Walther Ede szepesszom- bai ügyvéd fia mintegy két hónappal ez- előt csendes tébolyba esett. Hozzá tartozói akkor egy intézetbe szállították őt, ahol magához térve, visszajött Szepesszombatra. A hatalember folyó hó 5-én este elment otthonról és miután szokása ellenére hosz- szabb ideig elmaradt, hozzátartozói keresé- sére indultak. Hosszas keresés után a Pop- rád folyó partján megtalálták ruháját, cipőit és észrevették a lábnyomokat, melyek a Poprád folyóba vezettek. A Poprád vizét jó nagy területen lecsapolták, a hullára azon- ban csak harmadnap a Poprád folyó egyik zugjába akadva találták meg.

— **A turista katasztrófája.** Késmárk- ról táviratozzák: Rumánczik Gyula, Rumán- czik késmárki kocsigyáros fia, turista-kirán- dulás közben, amint a Lomniczi-csucsra akart felmászni, lebukott egy 200 méteres mélységbe. Menten meghalt.

— **Fabricius ezredes és a pincérek.** A letűnt gyászszokások sápadt lovagjait ül- dőzi a fátum. Akárhogy bujkálnak is, eléri őket a nemezis sújtó karja. Egyes esetek- ben újra és újra felbukkanik egy-egy sötét név képviselője és nyomában mindannyiszor újból felzúg a felháborodás. Legújában Szovátafürdő egyik vendéglőjében történt ilyen eset, ahol a hazafias pincérek az al- kotmányellenes kor szomorú emlékü hősé- nek, Fabricius ezredesnek, aki tudvalevőleg a Házat február 19-ikén katonai karhata- lommal feloszlatta, egyszerűen megtagadták a kiszolgálást. A pincérek inkább azonnal elhagyják Szováta, semhogy kénytelenek legyenek kiszolgálni Fabricius ezredest.

— **Kutba esett gyermek.** Folyó hó 1-én Soltész József erdőhorvátii iakos 7 éves Józsi nevű fia vízhozás közben beesett a kutba, hol a szegény gyermek, miután se- gítség nem érkezvén — megfulladt. Már csak a holttestet húzták föl a mély vízből.

— **Meghalt a mérges gombától.** Zsol- náról írják: Egy tutajos érkezett Liptóból, aki mérges gombát evett utközben, Társa, akivel elindult, már Várnán rosszul lett és ott maradt apolás alatt. Szvitkó Mihály tu- tajost dr. Mráz zsolnai orvos vette kezelés alá, azonban már nem tudott rajta segíteni és estére meghalt.

— **A Vág titka.** Kis-Dévény határában egy huszonöt évesnek látszó ember holttes- tét vetette ki a Vág a partra. A holttesten nem volt ruha, csak a lábán egy pár cipő.

— **Poézis a sajtóirodában.** Nincs ese- mény, a rendőri sajtóiroda pihen. A nyu- galmas csönd költői hangulatra inspirálta a rendőrség egyik poeta tehetségéről ismert tagját Sárosi Árpád fogalmazót s mikor a rendőri riporterek a sajtóirodába mentek, a napi jelentések könyvében, hol rendszerint gyilkosok, betörők, tolvajok viselt dolgaról írta rideg, sokszor háborzongató prózát, a következő tréfás vereszet volt olvasható:

Cudar idő, komisz idő, nincs ujság!
 A tolvajok a bokrokat nem buvják...
 Se betört orr, se koponya, se borda...
 Az őszi szél a jó kedvet elhordta.
 Sáros aszfalt... kifestett lány nem rója...
 Bolondokat nem követ el a golya...
 Aludj egyet, fordulj egyet krónikás
 Még csak kódist se kísér be bus András.

Ezek után senki se csodálja, ha ma a rendőri hírek anyaga vézna, szegényes. Nincs esemény, a rendőri sajtóiroda pihen.

— Szökés a javítóintézetből. A kassai javítóintézetből tegnap éjjel két oda internált fiu megszökött. A rendőrség a szökevényeket minden irányban körözteszi.

— Tűz. Toriszkán f. hó 2-ikán este 9 órakor tűz keletkezett, melynek 4 ház és 5 csűr áldozatul esett.

— Porrá égett község. A sárosvármegyei Kisladna község — mely a közelmúltban is többször esett már tűzvész áldozatául — szombaton este teljesen porrá égett. A tűz ismeretlen módon keletkezett s oly rémes gyorsasággal terjedt, hogy a lakosság teljesen tehetetlen volt a pusztító elemmel szemben. Az összes lakóházak és melléképületeik, a lakosság minden vagyona, a csűrök és a bennök felhalmozott gabonanemlék elpusztultak. A virágzó község helyén csupán füstölő romok állanak. A lakosság nyomora óriási. A kár idáig megbecsülhetetlen.

— Véres verekedés Iglóhután. Jaszecsó János iglói legényt a Bobáktestvérek verekedés közben annyira elpáholták, hogy életveszélyes sérülésekkel a lőcsei kórházba kellett szállítani.

— Öngyilkos városi utcseprő. Bácskai (Bukovinszky) Lajos Igló városánál utcseprőnek volt alkalmazva. A sorssal elégtelen ember ivásnak adta magát és f. hó 6-ikán részeg állapotban öngyilkosságot követett el. Hulláját csak szombaton délután egy órakor találták meg.

— Gyilkos anya. Szász Anna kálenbergi földmives felesége öt éves Mariska nevű leányát megfojtotta. A gyilkos anyát letartóztatták.

Festők a Tátrában. Bruck Lajos és Miksa, a két kiváló magyar festőművész néhány nap óta Szepesbélán tartózkodik, honnan kirándulásokat tesznek a Tátrába a gyönyörű táj megörökítése végett.

KÖZGAZDASÁG.

Cikória-termelés.

A cikória-termelés Abauj-Torna és Sáros vármegye egyes községeiben (nevezetesen a Tárca völgyben), valamint Zemplén vármegyében néhány év óta igen jól be van vezetve.

Előre kell bocsájtani, hogy a cikóriánövény mély talaju, jó erőben lévő agyagos vagy homokkal vegyített földet igényel. A cikóriának a legalkalmasabb elővetemény a téli kalászos, buza, rozs, köles és dohány. A lóhere nem bizonyul alkalmasnak, miért nem is tanácsoltatik.

Zab és ugarföldben szoktak cikóriát természetesen. Emellett azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az illető föld ne legyen őszi vetésnek szánva, miután a gyökérnek jól meg kell érnie.

Utóveteményül legjobbnak bizonyul a cukorrépa, a takarmányrépa és burgonya, de még az árpa lóherével is. A cikóriának cukorrépa előtt való termesztése már azért is igen ajánlatos, mert elejét veszi annak, hogy a föld répagyengeséget szenvedhessen és a cikória után termelt répa kiváló suly — és magas cukortartalom által tűnik ki. Epp ezen oknál fogva a Magdeburg (Németország) vidékén lévő cukorgyárak a cukorrépa termesztésükhöz a cikória-termesztést is nagy mértékben fölkarolták. Tudva-

levő, hogy a cikóriagyökér főtáplálékát a mélyebb termőföld rétegeiből szedi, miáltal a felső réteg a cikória-termesztés alatt bizonyos pihenésben részesülhet.

A cikória-termelésnek szánt terület még összül készítenő elő és még a tél előtt mennél mélyebben megtrágyázandó.

Közvetlen a vetés előtt tavasszal a szalmastrágya alkalmazása határozottan hátrányos, miután a cikória-növény a kötött talajt kívánja meg. A szalmastrágya által pedig éppen az ellenkező éretik el, minek következtében csakis suly — és tartalom nélküli cikória produkáltatnák!

Őszi trágyázásnak igen ajánlatos a szarvasmarhatrágya és a lótrágya, de ezeken kívül a műtrágya is előnyösen használtatik, még pedig a Thomas-phosphatliszt, melyből 1 katasztrális holdra körülbelül 400—500 kilogramm szükséges. Tavasszal pedig lehetőleg nedves talajban Chili-salétromot, még pedig katasztrális holdankint körülbelül 100 kilogrammot kell alkalmazni, ami különben egészen a talaj alkatától és tulajdonságától van függővé téve.

Tavasszal a földet idejekorán meg kell boronálni, hogy a gaz csirázhasson. A szántást azonban abba kell hagyni, legfeljebb akkor foganatosítások egészen könnyen és simán, ha gaz mutatkozik. A gyakori és mély szántás következtében a talaj igen lazává válnék, mi a cikóriánövényre éppen suly nem volna előnyös és amellet a talaj sokat veszítene téli nedvességéből. Azért csak akkor ajánlatos a könnyű és sima szántás, ha a földet a gáztól meg akarjuk tisztítani.

Különösen fontos és szükséges, hogy a föld a vetés előtt és utána is jól meghengeressék, ha géppel lesz vetve, ha pedig kézzel vettetik, akkor csak a vetés befejeztével kell hengerezni.

A vetést nem kell György napja előtt, — tehát csak április végén vagy május elején foganatosítani, mert a korábbi vetés, mint tudjuk, a magbahajtást nagyban elősegíti, különösen ha fagy áll be.

A géppel való vetés határozottan előbbre való a kézzel való vetésnél, miért is nagyon helyes, hogy egynéhány község ezen célnak megfelelő vetőgépet már beszerzett magának és ahol ez eddigéig még meg nem történt, ott nem kellene tovább várni, mert ezen vetőgép beszerzése idővel igen jól kifizeti magát, miután más mag elvetésére is használható. Abban az esetben, ha nagyobb vetőgépet vagy esetleg kisebbet venne egynéhány gazda közösen, akkor csekély kölcsöndij fejében azt kölcsönbe is lehetne adni, miáltal az érte fizetett összeg idővel megtérülne.

A cikóriánál a géppel való vetés 25 centiméternél ne legyen keskenyebb, mert ezáltal a gyomlálás igen megkönnyíttetik. A gyomlálás, mely ha a kézzel foganatosítatik, nagy idővesztéssel jár s ennél fogva sokba is kerül. Erre a célra tehát legalkalmasabbnak bizonyul egy már éveken keresztül kipróbált és praktikusnak találtatott, igen ajánlatos eszköz, az úgynevezett: „Eredeti amerikai 18. sz. Planet jr. egykerektű kapáló”, mely a Clayton és Shuttleworth cég budapesti raktárából való és minden nagyobb városban valamelyik vaskereskedésben beszerezhető 14 korona árban „ab Budapest.” Ezen kis eszköz az utolsó időken különösen cukorrépa-termesztéssel foglalkozó gazdaságokban talált nagy kelendőségre, mert a használata, eltérőleg az eddigi rendszerű közönséges kézzeli kapálás ellenében, igen sok előnnyel jár. Ezen kapáló még asszonyok által is igen könnyen kezelhető és miután valamennyi géppel való vetésre nagy előnnyel használható, igen praktikus! Az egykerektű kapálóval fél katasztrális hold, mely géppel lett bevetve, 1 személy által 1 nap alatt alaposan megkapálható, ami a kézzeli kapálás ellenében tetemes megtakarítást biztosít. Mihelyt gaz mutatkozik, ezen kapálóval a talajt meg kell dolgozni egyszerű és könnyű módon, mely munka bőven kifizeti magát a jó hozam által.

A fiatal növényzet egyesülése és esetleges kitépése pontosan foganatosítandó, mert ennek elmulasztása esetén a termelő csak saját magát károsítja meg, miután a növényzet igen sűrű lesz, minek következtében a gyökér fejlődése nagyon befolyásoltatik és csak vékony, nem husos gyökereket kapunk, melynél a kiszedés és a megtisztítás körüli munka éppen oly nagy, mint a kifejtett gyökérnél, ellenben sulyra nézve kétszeresen kedvezőtlen.

Epp oly fontos és a termelő érdekében fekszik, a magbahajtásos gyökereket azonnal kitépni az első fellépésnél, nem csupán azért, mert abban az időben még a tehéneknél takarmányul adható, hanem leginkább azért, mert az eltávolítás következtében a talajban lévő gyökerek jobban fejlődhetnek.

A géppel való vetésnek még egy további előnye is van, tudniillik a gyökerek kiszédése ekével történhetik, mely célra a „Sack-féle kiemelőke” igen alkalmas. Mihelyt az egyes sorok ezen ekével át vannak szelve, a gyökerek, melyek ez által kiemeltetnek és egyoldalt egészen szabaddá vannak téve, könnyen eltávolíthatók. Aztán fel kell őket halmozni, megtisztítani és a levélrészt elvágni.

Ezen eljárás a kétágu kapával való kiszédéssel szemben még azt az előnyt is nyújtja, hogy a talaj mélyen felszántatik, — tehát nem kell még egyszer szántani.

Azon termelő, ki a cikória-termesztést nagyban és észszerűen kultiválja, vagy az aki a kicsinybeni termesztést lehetőleg a saját embereivel keresztül viheti, a jelenlegi 3 kor. 80 fill. — 4 koronányi szép ár mellett — Kassára szállítva — mindenkor meg fogja találni saját előnyét, nevezetesen azért, mert a cikória-termesztés által a talaj akár melyik kalászos, gumós vagy gyökernövény számára, mely a vetéstorgóba felvétetik, kedvezően befolyásoltatik és mindenképp azért is, mert a termelő ősszel biztosan megkapja készpénzben a termésért járó összeget.

Másoldalról azonban veszély fenyegeti Magyarországot egyes vidékén már olyan szépen bevezetett cikóriatermesztést, amennyiben más országokkal szemben, hol szintén nagyban termelik a cikóriát, nem versenyképes. — Amint ezen sorok beküldője maga személyesen is meggyőződhetett, Németország északi részében 2 márka 20 fill. — 2 márka 30 fillér ár mellett nagy mennyiségben termelik a cikóriát és miután átlagosan 400 kilogramm nyers gyökérből 100 kilogramm szárított gyökereket lehet kapni, ennek folytán ottan körülbelül 3 márkával olcsóbbra jön a szárított cikóriagyökér, mint itt nálunk. — A Magyarországon lévő gyárak már most is nagy áldozatot hoznak akkor, midőn a mi — jóval drágább árunkat megveszik s ezáltal a cikóriatermesztést még lehetővé teszik nálunk.

Ezt szem előtt kellene tartani, mert hiszen ebben a tekintetben bizonyára a magdeburgi világpiac a legmértősebb, ami itt Magyarországon azonban még nem eléggé ismeretes s éppen ezért ajánlatos volna a cikóriának nagyban termelése és a versenyt a külfölddel minden erővel fel kellene venni!

ZONGORA
 Olcsón eladó Erzsébettér 7. A

Utcai 3 szobás lakás
 október elsejétől kiadó.

Bővebbet itt.

Alapított 1844. Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali),
Magyar Lég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyveskéré és folyó-számlára. Váltók és kisor-
solt értékpapírok leszámitolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-
számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei
árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.
Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.
Osztálysorsjegyek eladása.
Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.
Safe Deposit pénzszekrények.
Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások
készséggel adatnak. 45

ISKOLAÖLTÖNYÖK

FIUK, GYERMEKEK ÉS LEANYKÁK RÉSZÉRE

A LEGIZLÉSESEBB KIVITELBEN ÉS LEGOLCSÓBB ÁRBAN

NEUMANN M

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLITÓNÁL

Kassa Fő-utca 27. szám.

CSÉPLÉSI ÉS GAZDASÁGI CÉLOKRA
LEGJOBBAN BEVÁLT
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra
0 legolcsóbb üzemű 0

legelőnyösebben kaphatók

Beck és Gergely motor- és gépgyárában
BUDAPEST, V. VÁCI-UT 12.

* Szívógázmotorok

Kiadó: Murányi József.

Kassai iparosok.

E rovatban való közlés díja
a kiadóhivatalban megtudható.

! Kurucok! Hazafiak!

A legszebb s legcélszerűbb tüntetés a nyugati hóhér: a fekete-sárga sógor ellen kétségkívül a most divó modern Emke tulipán mellény „Hungaria Sick“, mert nevetséges olcsó áru s kuruc kéz szóvi, kuruc kéz dolgozza, s kuruc hazafi — tüntetőleg viseli! Tessék meggyőződni!

Az egész felvidéken nem lehet azon a maga nemében egyedül álló gyönyörű modern szövetet látni — mely csakis én nálam rendelhető meg!!!

Tehát a saját érdeke kívánja a meggyőző-
dést! Levelezőlapra meghívásra készséggel házhoz jövök! Megjegyzendő, hogy javítás, átalakítás, rosszul álló ruhák megigazítása, viselt ruhák megfordítása és újja alakítása is: a legpontosabban, a leggyorsabban s legolcsóbban eszközöltetek! **! Kurucok! elsősorban pártoljuk a hazafias kisiparost! Csakis, kizárólag hazafias munkásokkal dolgoztatok!**

Azon reményben, hogy a mélyen tisztelt uri közönség nagyrabecsült bizalmával megtisztel, kuruc hazafias üdvözléssel:

Bodenloos Rezső M.

uri-, egyenruházati és papi szabó mester
Kassa, Ferenc József-tér (Csermely bejárat!)

Kassa legolcsóbb szabója!

Egy egész Saccó öltöny 27 korona

! Modern, szép kiállítás!

Gurszky József

vízvezetési, csatornázási és központi fűtés-berendezési vállalat. Vasbutor ágybetét és sodronyfonat-gyára. Ércfényező telepe. Sodronykerítések gazdaságok, kertek számára.

Deák Ferenc-utca 18. és 20. földszint.

Telefon szám 347.

Három szobás emeleti lakás
fürdőszobával nov. 1-től kiadó
Katona-kórház-utca 3. c. sz.

Nagyobb mennyiségű ma-
kulaturapapír eladó. Régi
újságok, helyi- és fővárosi
lapok kilója 16 fillér.
Kapható a „Napló“ kiadóhivatalában,
Kossuth L.-u. 16. (Bejárat Fazekas-u.)

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA